

Διοικητικό Δίκαιο

Μονομελή και συλλογικά διοικητικά όργανα – 1^ο μέρος

Αν. Καθηγήτρια Ευγ. Β. Πρεβεδούρου
Νομική Σχολή Α.Π.Θ.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Ορισμός διοικητικού οργάνου: εισαγωγικές παρατηρήσεις

- Η οργανωτική μονάδα της δημόσιας διοίκησης που αποτελεί αυτοτελές υποκείμενο διοικητικών αρμοδιοτήτων.
- Κρίσιμη διάκριση: Διοικητικό όργανο και φορέας του διοικητικού οργάνου (φυσικό πρόσωπο).
- Συνέχεια διοικητικών οργάνων.
- Το διοικητικό όργανο, συνήθως, δεν έχει νομική προσωπικότητα: διάκριση διοικητικού οργάνου από το νομικό πρόσωπο που ανήκει.
- Όργανο με στενή έννοια είναι η οργανωτική ενότητα που έχει από τον νόμο την ικανότητα να δεσμεύει το νομικό πρόσωπο στο οποίο ανήκει.
- Ελάχιστο περιεχόμενο της διάταξης με την οποία συστήνεται όργανο είναι ο καθορισμός της αρμοδιότητας και ο καθορισμός των προϋποθέσεων βάσει των οποίων ο φορέας του οργάνου περιβάλλεται την ιδιότητα του οργάνου.

Βασικές διακρίσεις διοικητικών οργάνων

- Ανάλογα με την οργανωτική ενότητα στην οποία εντάσσονται: όργανα του κράτους (κεντρικά όργανα ή όργανα της αποκεντρωμένης διοίκησης)/όργανα της τοπικής αυτοδιοίκησης/νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου καθ' ύλην αυτοδιοίκησης (νομικά πρόσωπα ειδικού σκοπού).
- Ανάλογα με το είδος της ασκούμενης αρμοδιότητας: αποφασίζοντα και γνωμοδοτικά όργανα.
- Ανάλογα με τον αριθμό των μελών τους: μονομελή και συλλογικά όργανα.

Μονομελή και συλλογικά όργανα

Μονομελή διοικητικά όργανα

- Προϋποθέσεις νόμιμης υπόστασης του οργάνου: απαιτείται να έχουν τηρηθεί όλες οι προβλεπόμενες προϋποθέσεις που τίθενται στον νόμο προκειμένου να γίνει φορέας του το φυσικό πρόσωπο: απαιτείται η έκδοση μιας πράξης.
- Διορισμός ή εκλογή του φυσικού προσώπου.
- Το μονομελές όργανο δεν έχει νόμιμη υπόσταση αν η ως άνω πράξη απουσιάζει εντελώς ή είναι ανυπόστατη. Σ' αυτήν την περίπτωση, οι πράξεις που εκδίδει είναι ανυπόστατες. Νόσφιση εξουσίας.
- Σε περίπτωση λήξης της νόμιμης υπόστασης, οι πράξεις που εκδίδονται μετά τη λήξη είναι παράνομες (και όχι ανυπόστατες). Αντίστοιχα, σε περίπτωση διακοπής της νόμιμης υπόστασης του διοικητικού οργάνου, οι πράξεις που εκδίδονται κατά τη διάρκεια της διακοπής οι πράξεις είναι παράνομες.

[Έννοια ανυπόστατης και έννοια παράνομης διοικητικής πράξης].

De facto όργανο

- Σε περίπτωση που ένα μονομελές όργανο διαθέτει νόμιμη υπόσταση πλην όμως η πράξη διορισμού/εκλογής του είναι παράνομη, το δίκαιο αναγνωρίζει την εγκυρότητα των πράξεων του διοικητικού οργάνου.
- Λογική της κατασκευής: προστασία της εμπιστοσύνης του διοικουμένου προς τη νομιμότητα της δράσης του διοικητικού οργάνου.
- Δεν μπορεί να ζητηθεί η ακύρωση της εκδοθείσας πράξης για τον λόγο ότι υπήρχε παρανομία στον διορισμό/εκλογή του de facto οργάνου. Μπορεί, ωστόσο, να ζητηθεί η ακύρωσή της για οποιονδήποτε άλλο λόγο.

Συλλογικά διοικητικά όργανα

- Παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες σε σχέση με τους κανόνες συγκρότησης, σύνθεσης και λειτουργίας τους.
- Είναι ενιαία όργανα παρότι τα μέλη τους είναι πολλά. Τα μέλη του οργάνου δεν είναι και τα ίδια όργανα. Να μην ταυτίζεται η ιδιότητα του μέλους του οργάνου με την ιδιότητα του οργάνου.
- Οι πράξεις των συλλογικών οργάνων είναι ενιαίες. Μία απόφαση συλλογικού οργάνου ισοδυναμεί με μία διοικητική πράξη.
- Σημ.: Μέλος συλλογικού οργάνου μπορεί να προσβάλλει πράξη του συλλογικού οργάνου υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπει ο νόμος.

(συνέχεια)

- Άρθρ. 13-15 Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.
- Άρθρ. 7 Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (αρχή της αμεροληψίας).
- Οι διατάξεις που αφορούν τη συγκρότηση, τη σύνθεση και τη λειτουργία των συλλογικών οργάνων της διοίκησης αποτελούν προϋποθέσεις της εξωτερικής νομιμότητας των πράξεων που εκδίδουν τα διοικητικά όργανα.
- Παρατήρηση: Σε περίπτωση παραβίασης των κανόνων της συγκρότησης του οργάνου υπάρχει αναρμοδιότητα του οργάνου. Σε περίπτωση παραβίασης των κανόνων της σύνθεσης και της λειτουργίας των συλλογικών οργάνων υπάρχει παράβαση ουσιώδους τύπου.

(συνέχεια)

- Έννοια συγκρότησης του συλλογικού διοικητικού οργάνου: Άρθρ. 13 παρ. 1 α' εδ. Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας: *Συγκρότηση είναι ο καθορισμός, με ατομική πράξη, όλων των μελών του οργάνου, δηλαδή η αναφορά των ονομάτων των οριζομένων μελών.*
- Η πράξη συγκρότησης αναφέρει τον Πρόεδρο και τον Γραμματέα του οργάνου. Ο Γραμματέας δεν είναι μέλος του οργάνου. (Για τη νόμιμη συγκρότηση του οργάνου πρέπει να καθορίζονται και οι δύο).
- Η πράξη συγκρότησης σε περίπτωση εκλογής των μελών του συλλογικού οργάνου: ο Γραμματέας είναι μέλος του οργάνου.
- Η πράξη συγκρότησης είναι ατομική και όχι κανονιστική πράξη.
- Αν δεν υπάρχει πράξη συγκρότησης, το συλλογικό όργανο δεν έχει νόμιμη υπόσταση και οι πράξεις που εκδίδει είναι ανυπόστατες.
- Άρθρ. 13 παρ. 1 γ' εδ. Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.
- Άρθρ. 13 παρ. 4 Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

(συνέχεια)

- Για την ύπαρξη συλλογικού οργάνου απαιτούνται τρία τουλάχιστον μέλη, προκειμένου να μπορεί να εφαρμοστεί η αρχή της πλειοψηφίας που διέπει τη δράση των συλλογικών διοικητικών οργάνων.
- Δεν υπάρχει υποχρέωση για περιττό αριθμό των μελών των συλλογικών οργάνων.
- Πλεονεκτήματα συλλογικών οργάνων: αμοιβαίος έλεγχος και περιορισμός της αυθαιρεσίας, καλύτερος έλεγχος των θεμάτων που αναφύονται.
- Μειονεκτήματα συλλογικών οργάνων: καθυστέρηση στη λήψη απόφασης, μείωση αισθήματος ευθύνης, αύξηση του κόστους-επιβάρυνση δημόσιων οικονομικών.

(συνέχεια)

Σύνοψη:

- Έλλειψη πράξης συγκρότησης = οι πράξεις του οργάνου είναι ανυπόστατες.
- Περίπτωση που τα μέλη του συλλογικού οργάνου είναι αιρετά = η παρανομία της εκλογής δεν επηρεάζει τη νόμιμη συγκρότηση/το διοικητικό όργανο εκδίδει νόμιμες πράξεις.
- Περίπτωση που τα μέλη του συλλογικού οργάνου διορίζονται:
 - Οι παρανομίες που πλήττουν τις πράξεις με τις οποίες τα μέλη κατέλαβαν την κύρια ιδιότητα υπό την οποία έγιναν μέλη του συλλογικού οργάνου δεν επηρεάζουν τη νόμιμη συγκρότηση του συλλογικού οργάνου.
 - Οι παρανομίες που πλήττουν τις πράξεις με τις οποίες διορίστηκαν τα μέλη στο συλλογικό όργανο οδηγούν στην παράνομη συγκρότηση του οργάνου και στην παρανομία των πράξεων που εκδίδονται.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Πρεβεδούρου Ευγενία.
«Διοικητικό Δίκαιο (Γενικό Μέρος). Μονομελή και συλλογικά διοικητικά
όργανα - 1^ο μέρος». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη
δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS329/>.

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΚΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Β. Τσιγαρίδας

Θεσσαλονίκη, 26.03.2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Σημείωμα Ιστορικού Εκδόσεων Έργου

Το παρόν έργο αποτελεί την έκδοση 1.0.

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

